

FERSKVANDSFISKERIBLADET

Udgivet af Ferskvandsfiskeriforeningen For Danmark – Anno 1902

Nr. 5 - 115. årg. Oktober/November 2017

Mod efterår!

Tværfaglig interesseorganisation for
lystfiskeri - ferskvandsfiskeri - akvakultur og bredejerinteresser

Formanden skriver...

Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark søger om, at sæler skal optages som skadevoldende vildt i ferskvand lig skarven ifølge bekendtgørelser nr.1210 af 28.09 – 2016.

Lodsejerforeningen ved Karup Å søger igen om tilladelse til bortskydning af problem-sæler. Der er p.t. 3 plus 1 sæl som svømmer op i Skive-Karup Å flere gange ugentligt. Det får lystfiskerne til at finde andre fiskemuligheder, da stressede

ørreder ikke er til at komme i kontakt med.

De fem oplandskommuner til Skive-Karup Å er også opmærksom på, at sæl i vandløbet ikke harmonerer med deres planer om et egns- og lystfiskerturist projekt.

*Niels Barslund
Formand
Ferskvandsfiskeriforeningen
for Danmark*

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer
6 gange årligt.:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,
15. oktober og 15. december.

**Sidste frist for rettidig
indlevering af annoncer, er den
20. i måneden før udgivelse.**

REPARATION AF DAMBRUG

Udførelse af nye kummearlæg
Indhent uforbindende tilbud.

HEE ENTREPRISE A/S
- den totale løsning

Holstebrovej 79, Hee, 6950 Ringkøbing
Tlf. 9733 5360
info@hee-entreprise.dk www.hee-entreprise.dk

Indholdsfortegnelse

Formanden skriver.....	2
Ferskvand slipper for EU-fredning	4-5
Gudenåens Ørredfond blev gidsel.....	6-9
Pukkellaks i jyske vandløb.....	10-12
Stadig færre løser fisketegn	3-14
Sæler stresser havørreder i Karup Å	15-17
Succes med fjernet dæmning	18-22

Sortmundet kutling

på vej til at uddø??

Aggressiv parasit har angrebet sortmunde kutlinge i rejeruser ved Sydsjælland

Den sortmunde kutling, som for nogle år siden bredte sig med voldsom styrke og hastighed i danske farvande, har muligvis fundet sin overmand og er nu på vej til at uddø i danske farvande.

Den sortmunde kutling, der tilsyneladende er kommet til Danmark med vand fra Sortehavet i ballasttanke, bredte sig helt vild og blev også observeret langt oppe i flere syddanske vandløb, selvom der godt nok er tale om en saltvandsfisk.

Det er erhvervsfisker Otto Permin i Kalvehave på Sydsjælland, der har bemærket, at hans store fangster af sortmunde kutling i sommeren 2017 har været i stærk tilbagegang, og mange af de kutlinge, der fyldte hans rejeruser var i dødelig/ sygelig tilstand befængt med store sår.

Såvel biolog Bent Højgaard som professor ved Københavns Universitet, Kurt Buchmann, der begge arbejder med problemer i forbindelse med angreb af parasitter på sunde fisk, mener helt sikkert, at det netop er sådanne snylteangreb, der nu har stoppet den sortmunde kutlings fremfærd.

Otto Permin oplyser, at der er langt

færre sortmunde kutlinge i hans ruser, i perioder er der slet ingen.

Professor Kurt Buchmann er godt nok overrasket over, at den pågældende krebsedyrparasit (Pay Argulus), der stort set kun lever i ferskvand, har kunnet optræde så voldsomt i saltvand/brakvand, som tilfældet har været ved Sydsjælland, men han vil ikke afvise, at der er ved at ske et stop for den sortmunde kutlings voldsomme udbredelse i dansk farvande.

Måske har den sortmunde kutling fundet sin overmand i form af en aggressiv parasit.

EU-Kommissionen

vil totalfredede ålen - ferskvand slipper

EU-Kommissionen foreslår for første gang et totalt stop for ålefiskeri i Østersøen i dets årlige forslag til fiskekvoter i Østersøen, men ved deadline for denne udgave af Ferskvandsfiskeribrude foreligger der ikke noget om, hvad der er kommet ud af oplæg eller de direkte forhandlinger om Kommissionens forslag.

EU-Kommissionens formand for fiskeri, Karmenu Vella: - Der er tale om en afbalanceret pakke!

Dog siger EU-kommissæren for fiskeri, Karmenu Vella, at forslagene om totalt stop for fiskeri af ål i Østersøen er "en afbalanceret pakke, som vil sikre et bæredygtigt Østersøeriet".

Ål i danske ferskvande indgår ikke i forslaget om et totalt stop for ålefiskeriet.

Han tilføjer i øvrigt, at den gode nyhed er, at kvoterne for Østersø-sild og laks kan øges.

Baggrunden for forslaget fra Kommissionen er ansvarlige indgreb fra medlemslandene og fiskeindustrien.

- Nu må vil lære af disse vellykkede måder at handle på de områder, hvor der er bekymringer som med ålen, siger Karmenu Vella.

Greenpeace roser EU-Kommissionen, og miljøorganisationen siger, at den venter et forslag om, at ålen fredes i hele Europa.

Danmarks Naturfredning bakker også op bag EU's forslag om et totalforbud mod at fiske efter den stærkt truede ål.

Et stop for fiskeriet vil sammen med andre forbedringer af ålens vandringveje og levesteder give håb om at bevare denne fisk for fremtiden, siger Henning Mørk Jørgensen, havbiolog i Danmarks Naturfredningsforening.

Ål fødes i Sargassohavet i det vestlige

Atlanterhav. Ingen ved præcis hvor, men man ved at de vandrer til området én gang, gyder og derefter dør. Ålelarverne føres så med havstrømme tilbage til

Europas kyster og vandløb – men nu kun i en mængde, der svarer til to procent af mængden i 1960-1979.

Et typisk syn som dette af ålefiskeren, der røgter sin ruse, er måske set for sidste gang.

NYETABLERING AF DAMBRUG - OMBYGNING AF DAMBRUG

Standard moduler - let - enkelt - økonomisk

Findes i 2 og 3 mtr. stykker

- Brugsmodel-beskyttede dambrugskegler i beton.
- Montage i én arbejdsgang.
- Sikker gulvforbindelse.
- Hurtigt videre

GIVE ELEMENTER,
SÅ ER DU SIKKER!

- Standard-elementer på "mål"
- Lynhurtig montering gerne i samarbejde med din entreprenør

Konsulent Leif Poulsen, Give Elementfabrik A/S, **tlf. 40 21 24 60** Tilbud, brochurer, konsulentbesøg ufb.

Gudenåens Ørredfond er taget som gidsel!

Tangeværket nægter at betale for flere pligtudsætninger i 2017

Af Bjarne Bach og Hilmar Jensen

Gudenå Centralen, eller i daglig tale Tangeværket, har taget det frivilligt drevne dambrug, Gudenåens Ørredfond Skibelund, som gidsel i deres kamp for Tangeværkets fortsatte drift.

Tangeværket er en af de største spæringer og det største naturindgreb i Danmarks længste vandløbssystem Gudenåen.

Da Tangeværket blev bygget, blev der etableret et vandreservoir. Der blev givet en tidsbegrænset tilladelse til reservoiret, hvorefter reservoiret skulle være tomt igen.

Som bekendt turde regering og Folketing ikke træffe den eneste rigtige beslutning, så reservoiret er der stadig, dog omdøbt til Tange Sø. Derfor er der ikke selvproducerende fiskestammer af betydning i Gudenåen.

Medlemmer af Gudenåens Ørredfond på frivillig indsats for at el-fiske med henblik på at skaffe materiale til Tangeværkets pligtudsætninger.

Det er ikke uden besvær og en stor indsats at skaffe udsætningsmateriale via bl.a. elfiskeri.

Ørredfonden har siden 1972 stået for Tangeværkets pligtudsætninger i samarbejde med værket.

Dambruget i Skibelund bliver udelukkende drevet af ulønnede frivillige. Disse ildsjæle gør et stort stykke frivilligt arbejde for at sikre, at der er fisk til Tangeværkets pligtudsætninger – en ordning der har fungeret upåklageligt indtil i år. Tangeværkets pligtudsætninger blev fastlagt til prisen for 500.000 stk. ørredyngel. I dag efter at Tangeloven er afskaffet, ligger pligtudsætningerne under vandløbsloven. I 2017 priser har DTU fastsat prisen på yngel til 0,35 kr. pr. stk. Hertil kommer et tillæg, da det er vildfisk, på 40 pct., priserne tillægges moms

Beløbet ender så på max 306.250 kr., som Tangeværket skal betale.

DTU har bestemt, at Tangeværkets pligt-

udsætning i 2017 skal fordeles på: yngel 47,250 stk., ½ års 10.200 stk., 1 års 3.650 stk. og smolt 39.000. Med DTUs fastsættelse af prisen for årets udsætninger, resulterer det i et beløb på 226.613 med moms. Dette er 79.636 kr. mindre end, hvad man reelt kunne kræve, at Tangeværket skulle betale.

Gudenåens Ørredfonds Dambrug har her i foråret sendt en regning til Tangeværket på 209.65,63 kr. Det var for den foretagne første udsætning. Denne regning har Tangeværket nægtet at betale.

Ørredfonden har pr. mail og mundtlige samtaler med formanden for værket rykket flere gange. Men uden resultat. Ørredfonden modtog endda en mail fra værkets advokat, at de ikke havde tænkt sig at betale. Ørredfonden valgte derfor at starte en inkassosag.

Ledelsen og bestyrelsen i Tangeværket begår efter vor opfattelse et klart lovbrud. Et lovbrud der åbenbart har støtte hos både lokal- og landspolitikere, der alene ser på deres egne herlighedsværdier, når de skuer ud over søen.

Denne manglende betaling betyder, at situationen for fiskene i Gudenåen bliver endnu dårligere.

Når de der forestår udsætningerne bliver nødt til at indgive inkassosager mod Tangeværket, viser det med al tydelighed, at der intet grønt er i Tangeværkets reelle indhold.

Hvorfor vil Tangeværket lige pludseligt ikke længere betale for de pligtudsættelser? Er der en politisk baggrund, skjult dagsorden? Hvorfor skal et lille dambrug, hvis eneste formål er at lave ørreder til pligtudsætningerne – og drevet på frivillig arbejdskraft, tages som gidsel i en sådan sag?

Hvordan kan aftagerne af Tangeværkets "grønne" el lægge navn til dette? Hvor er det grønne i dette, når man ikke vil kompensere for sine ødelæggelser i naturen?

Nogle yderligere spørgsmål der derfor vil rejse sig er: Hvor langt vil politikerne gå i deres støtte til Tangeværkets lovbrud?

Luftfoto af "proppen" i Gudenåen med Tange Sø, indløbskanalen og bagvand.
Foto: Elmuseet 1985.

Hvor lang tid vil de yde tilskud til disse ulovligheder? skal fremtidens udsætninger basere sig på inkassosager mod Tangeværket?

Spørgsmålet vil nok ikke blive besvaret, men ikke desto mindre, vil det i fremtiden være nødvendigt at vurdere, hvilke initiativer der skal iværksættes for at få Tangeværket til at leve op til sine forpligtigelser. Ørredfonden har kontaktet NaturErhvervsstyrelsen (Fiskeridirektoratet).

Samtidig skal lokale fiskeriforeninger også overveje deres støtte til den fortsatte eksistens af spærringen af det vandløb,

hvor de har deres foreningsvirksomhed. Med Tangeværkets holdninger kan det jo betyde, at der ingen fisk er at fiske efter eller fange.

--

Tangeværket har nu på falderebet oplyst, at de under protest vil betale regningen. Samtidig har de oplyst, at de ikke har tænkt sig at betale for de resterende udsætninger i 2017. Så Gudenåens Ørredfond Skibelund bliver endnu engang taget som gidsel i et spil fra Tangeværket, et spil hvor værket forsøger at slippe fra deres forpligtigelser.

FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN for Danmark

Formand

Niels Barslund (ansvarshavende redaktør)
Vormstrupvej 2, 7540 Haderup.
Tlf. 9745 2046 · Mobil 29 26 51 11
nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk

Næstformand

Max Thomsen, Gl. Viborgvej 405, Ålum,
8900 Randers. Tlf. 8646 6053-2081 6053
maxgjerrild@elromail.dk

Medlemsskab og kontigent

Personligt medlemsskab kr. 520,- årligt
(inkl. Ferskvandsfiskeribladet)
Foreningsmedlemsskab kr. 1.040,- årligt
(afhængigt af medlemsantal)

Kontorhjelpen

Gitte Underbjerg, NP Danmarksvej 79,
8732 Hovedgård
gun@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Telefontid alle hverdage kl. 08.00-13.00
Tlf. 51 24 02 11

Aqua-Dam

Jens Kristian Nielsen, Toftvej 14,
6950 Ringkøbing
Tlf. 97 32 60 77 · Fax 97 32 61 77
aquadam@postg.tele.dk

Bestyrelse

Akvakultur

Peter Holm tlf. 9868 6257 / 2275 9729

Erhvervsfiskere

Leif Olesen tlf. 7578 2201 / 2324 4410

Lystfiskere

Max Thomsen tlf. 8646 6053
Hilmar Jensen tlf. 4029 6881
Torben Salling tlf. 9868 3381
Bjarne Bach tlf. 2169 9200

Bredejere

Schneider Philipsen tlf. 9745 2271
Niels Barslund tlf. 9745 2046
Claus Nielsen tlf. 9855 5033 / 4046 0333

Pukkellaksen trækker nu op i vestjyske vandløb

Der er ikke tidligere indrapporteret pukkellaks i så mange danske vandløb

Som noget ret usædvanlig er der nu registreret flere tilfælde af pukkellaks i vestjyske vandløb, oplyser DTUs Fiskepleje i sin seneste publikation "Nyt fra Fiskeplejen".

Pukkellaks er fanget i flere vestjyske vandløb herunder Storå, Varde Å, Sneum Å, Kongeå, Ribe Å og Vidå samt i Uggerby Å og Sæby Å som udmunder i henholdsvis Skagerrak og Kattegat.

Fangsterne er gjort i juli/august og er meget usædvanlige.

Der har ikke tidligere været indrapporteret pukkellaks i så mange danske vandløb oplyser "Nyt fra Fiskeplejen".

Ifølge "Atlas over Danske Ferskvandsfisk" er der tidligere kun fanget to eksemplarer, som er artsbestemt med sikkerhed, i henholdsvis Vejle Fjord (1976) og Ribe Å (2007). Fænomenet er udbredt i andre nordatlantiske lande herunder Norge, som også i år har haft rekordforekomst af pukkellaks i deres elve.

Det er således meget usædvanligt, at der i år er observeret så mange pukkellaks sammenholdt med tidligere år.

Med den nuværende viden er det vurderet, at årsagen til den forholdsvis store forekomst af pukkellaks i bl.a. Norge, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Frank-

Det kun hannerne hos pukkellaksen, der udvikler den store pukkel i gydetiden.

Her et foto vi har lånt af Sjørdalens Blad, hvor Rolf viser en pukkellaks, han har taget i Sjørdals-elven. Fisken vejede 2 kg.

rig og Danmark er, at der er tale om en stor årgang, og at der dermed er større sandsynlighed for, at der bliver observeret strejfere i vandløb, hvor pukkellaksen normalt ikke forekommer, oplyses det i "Nyt fra Fiskeplejen".

Året 2007 blev ligeledes vurderet til at frembyde en relativ stor årgang, og der blev også fundet en højere forekomst af pukkellaks i Norge end tidligere. I Danmark blev der 2007, som nævnt, fanget en enkelt pukkellaks i Ribe Å.

Et internationalt team af forskere samarbejder nu om at indsamle viden omkring de pukkellaks, der bliver observeret i vandløbene i Norge, Skotland, Irland, England og Danmark.

Pukkellaksen er en udbredt og naturlig fisk langs hele USA's vestlige kyst fra Alaska i nord til Californien i syd, desuden er den udbredt i Japan, Korea og Kamtjaka halvøen i Rusland.

I Danmark er der ingen fredningstid for pukkellakse, og der er heller ikke noget mindstemål, så fisken må fanges efter samme bestemmelser som f.eks. regnbueørreden.

Fisken har sit navn efter den store puke, som hanfisker udvikler under gydningen. Næsten alle hanfisker dør i øvrigt efter gydning.

I modsætning til vore egne laks og havørred har pukkellaksen ikke noget ferskvandstadie.

Pukkellaksen yngler i vandløbene, men når æggene klækker og de små fisk kommer frem fra bunden, trækker de direkte ud i havet, altså ikke noget med først at opholde sig et par år i det vandløb, hvor de er klækket.

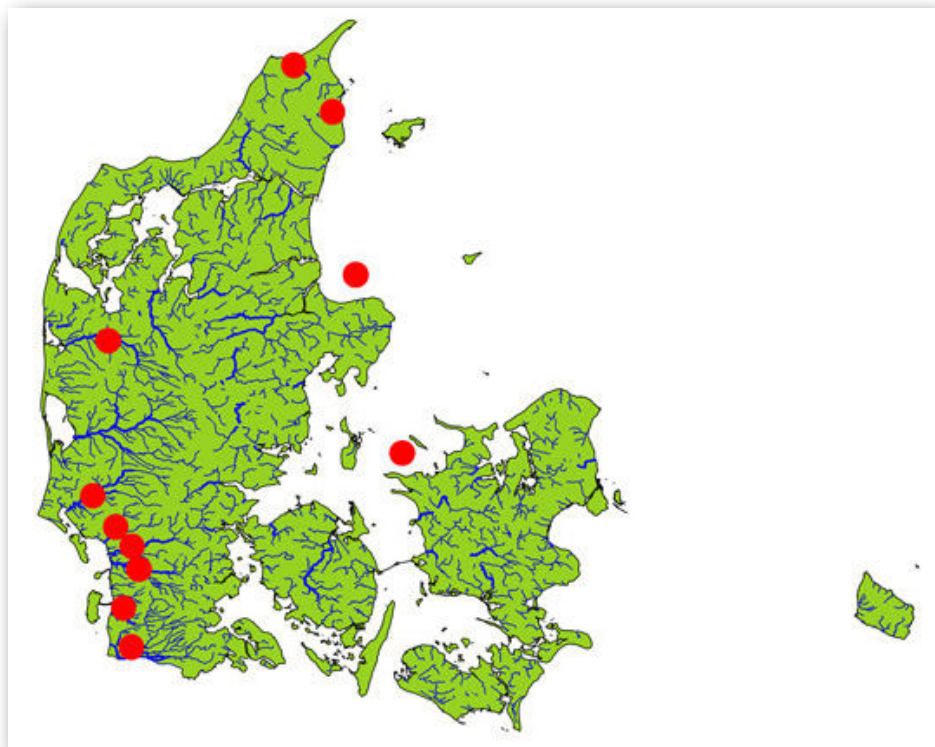
Pukkellaksen er godt nok en spisefisk, men den er ikke på niveau med andre laksefisk, hverken i størrelse eller smag, siger manden bag det store danske fiskeleksikon fiskebiolog Henrik Carl fra Statens

Naturhistoriske Museum til Politiken.

"Pukkellaksen har tidligere været solgt i nogle supermarkeder i Danmark som "Canadiske Vildlaks".

I havet er der nogle steder rigtig store fangster af pukkellaksen, men de mister hurtigt noget af kvaliteten, når de går ind i ferskvand, oplyser han til bladet.

Pukkellaksen er den talrigeste og samtidig den mindste art af alle Stillehavs laks.

Kortet viser de vandløb, hvor der i juli 2017 er fanget pukkellaks. – det er vandløbene Storå, Varde Å, Sneum Å, Kongeå, Ribe Å, Vidå i Vestdanmark samt i Sæby Å og Uggerby Å, der udmunder i hhv. Kattegat og Skagerrak. Desuden er også vist fangster fra kysten.

Fortsat nedgang

i antallet af de rekreative fiskere

Mindre indtægt på godt 1,7 millioner kroner fra fisketegnet givet budget problemer

Tendensen gennem de seneste år med færre og færre fisketegnslødere er fortsat, og seneste opgørelse, som blev fremlagt på seneste §7-udvalgs møde i Silkeborg, viser at der mangler 1.7 mil-

lioner kroner på finanslovens indtægter ved salg af fisketegn. Sportsfiskernes fisketegn har i 2016 givet indtægter på i alt 29,9 millioner kroner, hvilket er et fald på 0,9 millio-

Karen Ellemann har som ny fiskeriminister fået travlt fra starten i sit nye job.

Annoncepriser

1/1 side (131 x 192 mm).....	kr. 2.250,-
1/2 side (131 x 94 mm).....	kr. 1.400,-
1/3 side (131 x 60 mm).....	kr. 1.250,-
1/4 side (131 x 44 mm).....	kr. 1.000,-

Alle annoncepriser er inkl. 4-farver og ekskl. moms.

Annonceindleveringsfrist

Ferskvandsfiskeribladet udkommer

6 gange årligt:

15. februar, 15. april, 15. juni, 15. august,

15. oktober og 15. december.

Sidste frist for rettidig

indlevering af annoncer, er den

20. i måneden før udgivelse.

Al henvendelse vedr. annoncer rettes til:

Pia Lund Hasselgren

Rabøl A/S

Søndergården 8

9640 Farsø

Tlf. 98 63 10 61

e-mail: ferskvand@rabol.dk

ner i forhold til 2015.

Fritidsfiskerilicensen har givet en indtægt på i alt 9,3 millioner, hvilket er en nedgang på 0,1 mio. i forhold til 2015. Den samlede indtægt på fiske-tegn var budgetteret til 41 mio. kr., og der blev således en mindre indtægt på tilsammen 1,7 mio. kr. i forhold til det budgetterede, hvilket har givet lidt udfordringer i forbindelse med budget-lægningen for Fiskeplejens aktiviteter i 2017, hedder det i status for Fiskeplejen, der blev fremlagt på §7-mødet.

Landbrugs og Fiskeristyrelsen oplyser, at der samlet er overført 1.497.434 kr. som en del af det økonomiske grundlag for fiskeplejeaktiviteterne i 2017.

Ovenstående tal blev fremlagt på det seneste §7-udvalgsmøde, der blev afviklet den 6. september i DTU Aquas lokaler i Silkeborg lidt i skyggen af den seneste tids mange og store problemer indenfor det fiskeripolitiske system. Det blev på mødet også oplyst, at fiskerirelaterede opgaver, herunder rekreativt fiskeri den 7. august 2017 er overført til Udenrigsministeriet ved Karen Ellemann, minister for fiskeri og ligestilling og minister for nordisk samarbejde.

Efterhånden er det vel i øvrigt ikke længere en nyhed, at Karen Ellemann er udpeget til ny fiskeriminister. Hun efterfølger Esben Lunde Larsen, der blev sat fra bestillingen ved en ministerrokade den 7. august 2017.

Der blev på mødet også foretaget indledende drøftelser af Handlingsplanen for Fiskepleje i 2018.

Sæler

- vandløbenes utøj

Lodsejerforening søger igen om regulering i Karup Å

Den massive tilvækst i bestanden af sæler medfører store problemer. Ikke mindst i vandløbene med udløb i Limfjorden oplever man at tilstedeværelsen af sæler påvirker ørredernes vandring til gydepladserne. Det er problemer, som på længere sigt vil medføre skader på bestandene.

De store problemer har nu medført, at Lodsejerforeningen ved Karup Å igen ansøger om tilladelse til adaptiv regulering af sæler i Karup Å ved bortskydning efter bekendtgørelsen nr. 1210 af 28/09/2016 om skadevoldende vildt.

Karup Å er et af landets betydeligste vandløb for gydning og opvækst af havørreder. Gennem de seneste år er vandløbene blevet invaderet af sæler, der nu observeres i hovedløbet helt op til Karup by – og mere end 10 km. oppe i forskellige tilløb.

Tilstedeværelsen af sæler skaber uro hos havørrederne, og der observeres mange skadede og ihjelbidte fisk.

Karup Å er udpeget som betydeligt vandløb af hensyn til naturlige selvproducerende ørredbestande.

Tilstedeværelsen af sæler er nu så omfattende, at der ikke længere konstateres havørreder fra nedstrøms Hagebro

til Limfjorden. Dette medfører et stort tab af gyde- og opvækstpladser, men det betyder også, at overlevende havørreder presses længere op i vandløbet, og dermed sker en "overbefolkning" af de

derværende gyde- og opvækstmuligheder med den konsekvens, at den årlige sikring af bestandens udvikling forringes.

Senest kunne man under Karup Å-konkurrencen opleve, at vandløbet var opdelt i to. Et hvor sælerne var, og den del var uden fisk, og så et, hvor sælerne ikke var nået op endnu – her var der fisk.

Sælernes aggressive adfærd er nu også kommet til udtryk i form af fysisk kontakt fra en sæl mod en vadende lystfisker. Da Karup Å gennem tiderne er brugt som

legeplads for lokalområdet børn, er en sådan adfærd meget bekymrende.

Men det er ikke alene Karup Å der plages af sæler. Alle de for ørredbestandene betydende åer med udløb i Limfjorden, oplever flere og flere sæler på jagt i vandløbene. Selveproducerende vandløb som Lindborg Å og Binderup Å er blandt de hårdest ramte.

Sælen er et dyr med liv og opvækst i saltvand, og må betragtes som en af de invasive skadevoldende vildttyper i for-

bindelse med sit ophold i ferskvand.

Der har tidligere været givet tilladelse til regulering, hvor der efter en bortskydning kunne konstateres en synlig forandring i antallet af tilstedeværende sæler, hvorfor bortskydning må betragtes som den eneste anvendelige løsning.

Med den tilvækst der er i øjeblikket, er der behov for at sæler i ferskvand bliver en del af det skadevoldende vildt, der må jages hele året. Bortskydning anses som den eneste mulighed for en adfærdsregulering, og en sikring af de unikke ørredstammer der er i vandløbene – ikke mindst i Limfjorden.

Bekendtgørelsen om skadevoldende vildt skal derfor ændres, så den også omfatter sæler i ferskvand.

Det kan godt være, at en sæl ser sød ud, men husk – **den er et grådigt rovdyr!**

Hilmar Jensen

Det giver resultater når dæmning fjernes

Der kom 10.000 ørreder mere i Gudenåen, da Vilholt dæmningen faldt, viser nyeste undersøgelse

DTU Aqua og en række samarbejdspartnere har bevist, at det er en rigtig god ide at fjerne en dæmning, der udgør en spærring og giver fiskebestande dårlige vilkår.

Beviser herpå er gennemført ved flere lejligheder, men det seneste eksempel fra august i år, er dog et af de mest imponerende, som med al tydelighed fastslår en succes.

Siden spærringen ved Vinholt Mølle blev fjernet i 2008 er det bare gået fremad med ørredbestanden.

Miljølovgivningens mindstekrav for en god økologisk kvalitet i et ørredvandløb er sat til 1,5 st. ørred pr. meter vandløb. Efter dæmningens fald, er Gudenåen på særlige strækninger målt helt op til 31,1 ørred pr. meter vandløb.

Der viste sig nemlig at være mere end 10.000 ørreder og en del andre fisk i Gudenåen, da DTU Aqua og samarbejdspartnere undersøgte Gudenåen to steder syd for Mossø.

Baggrunden for succesen er at Naturstyrelsen i 2008 fjernede en opstemning ved Vilholt Mølle, så søørrederne fra Mossø nu kan vandre op og gyde ved Voervadsbro, ca. 1,5 km. opstrøms Vilholt Mølle, fortæller Fiskepleje.dk.

Ved Voervadsbro var der slet ingen

ørredyngel, da dæmningen var der. Det skyldtes dels, at dæmningen spærrede for gydefiskenes vandring, dels at de naturlige gydeområder ikke virkede i den del af åen, hvor dæmningen havde hævet vandstanden.

Fjernelsen af dæmningen har skabt store bestande af yngel ved Voervadsbro. Siden vinteren 2008/2009 har ørrederne gydt deres æg på de naturlige gydebanker, der fremkom, da spærringen blev fjernet. I de sidste de sidste ni år har der altid

været mellem 4 og 15 stk. ørredyngel for hver meter af åen med et gennemsnit på 7,2 stk., viser biologernes undersøgelser.

I august 2017 var der 15,6 stk. yngel pr. meter af åløbet, og det var den hidtil største bestand, der nogensinde er registreret.

Ørredbestanden er også blevet meget større nedstrøms Vilholt Mølle, hvor dæmningen ikke spærrede for søørrederne fra Mossø. Der var maksimalt ca. to stk. yngel pr. meter vandløb, da opstemningen var der.

Siden 2011 har der været ca. 5-13 st. yngel pr. meter vandløb med et gennemsnit på 7,7 stk., og her var der også mest yngel i 2017.

De seneste undersøgelser har entydigt vist, at fjernelsen af en dæmning, hvor man genskaber naturlige forhold i en å, kan få meget stor positiv betydning for fiskebestanden, både i lokalområdet og længere væk – også nedstrøms spærringen.

Miljølovgivningens mindstekrav for en god økologisk tilstand i et ørredvandløb

Spærringen ved Vinholt Mølle har holdt tusindevis af ørred tilbage, viser undersøgelse fra august i år. Her som det så ud, før spærringen blev fjernet.

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen, DTU Aqua: - Ørredbestanden bliver måske endnu bedre om få år!

er på 1,5 stk. yngel pr. meter og 2,5 stk. for høj økologisk tilstand. Disse krav blev allerede opfyldt det førte år efter, at dæmningen blev fjernet og har været det lige siden, ofte med langt flere fisk.

Jan Nielsen fra DTU Aqua vurderer, at der måske kan komme endnu flere ørreder i de kommende år end de 13-15 stk. yngel pr. meter af Gudenåen, der blev fundet i august 2017. Vurderingen er baseret på, at der er ubesatte standpladser for fisk i åen, og at der på en 70 meter lang delstrækning med særligt mange fisk blev fundet 31,1 stk. ørredyngel pr. meter ved undersøgelsen i august.

Skovrider Søren Hald fra Naturstyrelsen Søhøjlandet siger til Fiskepleje.dk, at uden det store arbejde som de frivillige sportsfiskere og lodsejere lægger i at hjælpe med elfiskeriet af strækningerne i Gudenåen, kunne vi ikke i dag gå ud og fortælle om den succeshistorie, som fjernelsen af opstemningen ved Vilholt Mølle har været.

Skovrider Søren Hald, Miljøstyrelsen: - De lokale lystfiskere og lodsejere har udført et stort frivilligt arbejde.

Jan Nielsen har været med i det samme projekt gennem 30 år

Ørredbestanden bliver undersøgt i sensommeren ved elektrofiskeri, som foregår ved vadning på de lavvandede stryg, hvor de store ørreder gyder, yngler og vokser op.

Bestanden beregnes ud fra den såkaldte "fangst-genfangst" metode, hvor en del fisk først fanges ved elektrofiskeri og mærkes, inden de mærket og bliver genudsat på den undersøgte strækning.

Dagen efter mærkningen bliver der igen elektrofisket, hvorefter man

kan beregne den samlede bestand på strækningen ud fra antallet af genfangne(mærkede) og umærkede fisk på andendagen.

Undersøgelsen er altid blevet lavet på samme måde og på samme 600 meter lange strækning ved Voervadsbro og 600 m. lang nedstrøms Vilholt Mølle.

Fiskeplejekonsulent Jan Nielsen har været med til samtlige undersøgelser siden 1987 – altså i 30 år.

Jan Nielsen har været med til nøjagtig samme undersøgelse på nøjagtig samme strækning siden 1987.

Landbrug og naturfolk

enige om Vejle Fjord

Ålegræsset og rovfisk i fjorden er forsvundet.
– Gymnasieelever skal plante nyt ålegræs

Det er sjældent, at folk fra landbruget og grønne miljøforkæmpere er enige om visioner for fremtiden, men i Vejle er de to parter rørende enige, når det handler om at forbedre vandmiljøet i Vejle Fjord, fortæller DRs regional kanal DR/Trekanten.

Problemet er at store områder af fjorden helt har mistet sit ålegræs. Sam-

tidig er rovfiskene også forsvundet fra fjorden, fordi de har mistet ålegræsset som ellers er deres gemmested.

Samtidig er der sket det, at fjordkrabber næsten er myldret frem og helt har taget herredømmet over Vejle Fjord, og det er så de problemer, der nu har skabt den store enighed om at sætte alle kræfter

Vejle Fjord er rigtig smuk oven vande, og de fleste tænker næppe på, at der nogle steder på bunden ligger op til 1 meter klæberig dynd.

Formand for Danmarks Naturfredningsforening i Vejle, Uffe Rømer: - Der er fuld enighed om, at vi i fællesskab skal give fjorden en hjælpende hånd.

ind for at forbedre problemet.

- Jeg synes, at det er interessant, hvis vi kan finde nogle løsninger på problemstillingerne i Vejle Fjord, siger formanden for Vejle-Fredericia Landboforening, Nis Hjort, til DR Trekanten.

Ålegræsset er forsvundet, fordi fjordbunden mange steder er dækket af et tykt lag mudder af døde alger som intet kan gro i.

- Det problem kan Naturfredningsforeningen og landmændene løse i fællesskab, siger formanden for Danmarks Naturfredningsforening i Vejle, Uffe Rømer.

Der er fuld enighed om, at vi skal forsøge at give fjorden en hjælpende hånd, så vandkvaliteten bliver bedre, siger han. En af måderne kan være at udplante ålegræs, siger han.

Landmand Nis Hjort: -Med den tilgang jeg har til planteavl, forstår jeg godt, hvis store dele af fjordens bund er dækket af dynd i en meters tykkelse!

Det er muligt at transplantere åletang. Nu vil gymnasieelever prøve det i Vejle Fjord.

Formanden for landboforeningen Vejle-Fredericia kan godt se problemet i, at fjordbunden mange steder er fyldt med døde alger.

Hvis store dele af fjorden er dækket med dynd i en meters tykkelse, så er der ikke noget, der kan etablere sig her, siger han.

Begge håber på, at Vejle Kommune vil støtte et forøg med at plante ålegræs i fjorden, muligvis med hjælp fra gymnasieklasser på Rødkilde Gymnasium i Vejle. Man vil forsøge sig med at transplantere ålegræs fra gode områder af fjorden til de mindre gode, siger lederen af gymnasiets marinebiologiske linje, Peter Dahm.

Gymnasieeleverne skal dels udpege egnede steder til at transplantere ålegræs, udføre det praktiske arbejde og overvåge de nye ålegræsbede, der forhåbentlig kommer ud af forsøget.

- Man binder nogle små ålegræsskud fast på et rionet (et net af enten ståltråd eller net af plantedele), der så med de fastgjorte ålegræsplanter sænkes ned i en ustabil fjordbund, hvorfra de er med til at holde en blød bund sammen, og der opstår hurtigt større bede af åletang.

I Odense Fjord har et tilsvarende forsøg vist, at ålegræsplanter i løbe af to år kan blive til et bed på 90 planter. I Vejle Fjord er behovet stort, siger lektor Mogens Flindt, der sammen med medarbejdere fra Vejle Kommune har besigtiget fjorden. Det var helt tydeligt, at på nogle lokaliteter så det rigtig skidt ud, siger Mogens Flindt til DR Trekanten i Vejle.

Forsøget skal ske i samarbejde med Vejle Kommune og Syddansk Universitet, hvor lektor Mogens Flindt har udviklet en metode til at transplantere ålegræs.

Glenstrup Sø fik luft til Kongsvad Mølle Å

Forbillede på lokale kræfter og lydhøre politikere ved Glenstrup Sø

Solen stod højt på himmelen over Glenstrup Sø den 20. august. Det var dagen for indvielse af det nye udløb fra søen til Kongsvad Mølle Å, der senere via Skals Å ender ude i Hjarbæk Fjord i Limfjorden.

Indtil for nylig har der været en meget vanskelig passage for fisk og andre dyr

mellem Kongsvad Mølle Å og Glenstrup Sø. Spærringen har bestået af et stemmeværk med en tilknyttet ålekiste. Det er sandsynligt, at ålekisten har eksisteret langt tilbage i middealderen. Men det er ikke kun stemmeværk og ålekiste, som har spærret for fiskene. Gennem de sene-

Et smukt oversigtsbillede ved den nye "kanal", der nu har givet Glenstrup Sø et længe savnet afløb via Skals Å ud i Hjarbæk Fjord.

Der var mange besøgende, da flere års problemer endelig kunne afsluttes med et godt resultat.

re år er der nemlig også ske en voldsom opvækst af tagrør i søhalsen. Tagrørene har været så tætte, at de alene udgjorde en spærring for fiskene.

Glenstrup Sø er Nordjyllands største med sine 384 ha. og samtidig en af Danmarks dybeste med en maksimal dybde på over 30 meter. Søen er meget besøgt af lystfiskere, som kommer helt fra Holland, Belgien osv., og dette her projekt vil helt sikkert medvirke til, at søen kan blive endnu mere interessant at besøge som lystfisker, ikke mindst fordi lodsejferfor-

eningen har etableret en rampe, så det er muligt at sætte egen båd i vandet.

Lodsejerforeningen for Glenstrup Sø og Lokalrådet for Handest, Glenstrup og Holmgård holdt i fællesskab med kommunen "Søens Dag" den 20. august, hvor indvielsen fandt sted. Borgmester Mogens Jespersen stod for den officielle indvielse og formand for lodsejerforeningen, Claus Storgaard Nielsen for markeringen af at Glenstrup Sø igen er åben for fisk.

Ved arrangementet var der en række spændende aktiviteter for børn og voksne, bl.a. tilberedning af bålmad og at

Borgmester Mogens Jensen glædede sig over det foreløbige mål.

riste skumfiduser, mulighed for at sejle en tur i kajak eller kano, kikke nærmere på søens smådyr, få et stykke kage m.v. Der var endvidere mulighed for at få en bid røget ørred og en øl eller vand i forbindelse med selve indvielsen. Alle herligheder fandt sted i Holmegård ved Glenstrup Sø og arrangementet var gratis.

Projektet var et godt resultat, der ikke mindst viste, at når lokale parter deltager aktivt, og når kommunale myndigheder er lydhor, så kan "umulige" ting lade sig gøre.

Formanden for lodsejerlauget, Clausen Nielsen, sagde at man endnu ikke var kommet til vejs ende.

”Familiedagen”

- måske en årlig begivenhed

Lodsejerforeningen for Glenstrup Sø havde valgt rigtigt, da man tilrettelagde sin familiedag i de vidunderlig naturskønne områder ved Glenstrup Sø. 31 besøgende lyder måske ikke af så meget, siger formand for lodsejerne, Claus Nielsen, men vi havde simpelthen en rigtig dejlig dag.

Der var mange forældre med børn, også bedsteforældrene dukkede op, og stemningen rigtig, rigtig god.

Der blev ikke fanget de mange fisk, hvis der overhovedet blev fange nogle, men deltagerne – og ikke mindst børnene havde en rigtig god dag.

Der er ikke aftalt noget endnu, men jeg regner stærkt med, at vi vil prøve igen til næste år at arrangerer en ”familiedag” ved Glenstrup Sø. Det kan godt være en ”familiedag” skal foregå et andet sted end i år, og at vi fremover kan skifte pladser, søen er jo stor og byder på en afvekslende natur.

Claus Nielsen påpeger i øvrigt også, at man ikke er blevet færdig med restaurering af udløbet ”Sø-halsen”, som ellers blev indviet med lovord og smukke ord om fællesskab og samarbejde.

- Vi skal snarest have et møde med kommunen for at finde ud af, hvordan de tilbagestående problemer kan løses, for det er desværre ikke gået helt som aftalt, siger Claus Nielsen.

»Se hvor smukt« siger Claus Nielsen.

Kort Nyt

Lystfiskercenter til 32 millioner ved Helnæs

Det ser nu ud til, at Assens Kommune og fynske lystfiskere kan sikre sig et lystfiskercenter til 32 millioner kroner, kvit og frit stillet til rådighed af regeringen.

Borgmester Søren Steen Andersen: - Et lystfiskercenter vil tiltrække mange lystfiskerturister til gavn for hele Fyn.

Tanken er, at det nye center for Kyst- og lystfiskerturisme kan bidrage til at styrke formidling og markedsføring af Helnæs' mange oplagte fiskeri-områder. Samtidig forventer Assens' borgmester, Søren Steen Andersen(V), at stedet vil tiltrække mange lystfiskerturister til gavn for hele Fyn. Turister kan bo på nærliggende hoteller, conferencecentre eller bruge andre faciliteter på Sydvestfyn, og så kan de tage et par dage på Fynshoved, eller nogle af de andre gode steder, vi har på Fyn, siger han. Borgmesteren bakkes op af Visit Danmark. For når knap en million turister årligt fisker i Danmark, så er det en god investering, siger Marie Louise Schmidt fra Visit Danmark. Det eneste der lige nu er tilbage, for at lystfiskercentret kan blive en realitet, er at et flertal i Folketingen siger ja til forslaget, og det er der tilsyneladende ingen problemer i.

Første søvlaks fanget i danske farvande

Endnu en ny fiskeart er dukket op i danske farvande, og denne gang er der tale om søvlaksen.

Det var 24-årige Nicklas Engelbrecht Sørensen fra Juelsminde, der i slutningen af august fangede fisken i Horsens Fjord. Senere er der også fanget søvlaks ved Djursland og i Vejle Fjord.

Den laks som Nicklas fangede er imidlertid den første, der nogensinde er registreret som fangst i dansk farvande.

- Der er tale om stillehavslaks, og det er ikke en art, som vi tidligere har set i Danmark, siger Henrik Carl som leder et projekt med et fiske-atlas på Statens Naturhistoriske Museum.

De søvlaks, som er fanget i danske farvande, har alle været hunner med rogn, fortæller Nicklas Engelbrecht Sørensen til TV Syd. De stammer sandsynligvis fra havdambrug hvorfra de er sluppet ud, mener Nicklas. Han fortæller også at søvlaksen vejede 2,6 kg. og blev taget på blink.

Torsk fanget med et plastik-krus i maven

Det er langt fra kun torsk og sild fisker Max Christensen hiver op af Øresund. Senest har han fanget to torsk, der viste sig at have affald i maven, fortæller TV2 Lorry.

Alt fra øldåser, plastikposer til gamle bildele, fiskestænger, sko og sågar en gammel parkerings-billetautomat er blandt fangsterne. På Øresundsakvariet følger man nøje udviklingen med affaldet i de danske farvande, og den er langt fra hyggelig.

- Det er alvorligt, og det er kun toppen af isbjerget. I værste fald kan hele dyrelivet være i fare, siger Jens P. Jeppesen, akvariechef og havbiolog Øresundsakvarie, Københavns Universitet til TV 2 Lorry.

Åle-forbud er udsat

Netop som dette blad blev færdiggjort, var EU's fiskeriministre samlet til møde i Bruxelles for at fastlægge kvoterne for det kommende år. EU-Kommissionen havde forud spillet ud med et totalt forbud mod fangst af ål i den vestlige Østersø, men det forslag er afvist af EU's fiskeriministre, således at det totale forbud mod fangst af ål blev udsat til senere på året.

- Først og fremmest er det positivt, at det er lykkedes at få beslutningen om Kommissionens forslag om totalt forbud mod ålefangst udskudt. Der er tale om et meget indgribende forslag, der rammer de danske bundgarnsfiskere og fritidsfiskerne hårdt, men vi skal selvfølgelig også sikre, at ålebestanden ikke ødelægges, siger fiskeriminister Karen Ellemann(V) i en pressemeddelelse.

Hun mener øvrigt, at vi har brug for en samlet europæisk løsning, så det ikke kun er Østersøen, der bliver ramt, siger fiskeriministeren.

Alt til dambrug hav- og ålebrug

klækkedstve
transport og
iltfo
foder
fug
alup
balje
spande
handsker

Udlevering af varer:

Mandag-torsdag: 14.00-16.00
Fredag: 14.00-15.00

Alt i plastrør og slanger
og tilhørende fittings

*Vi er med til
at sikre bredden*

Vestermarken 3 • 8765 Klovborg
Tlf. 70 23 12 18 • Fax. 76 59 50 20
mail@midtjysk-akva.dk

Se netbutikken på: www.midtjysk-akva.dk

Midtjysk Akva

FERSKVANDSFISKERIBLADET

REDAKTION

Henning Nielsen
Halsebyvej 30, 4220 Korsør, Tlf. 5838 7225
henviol30@gmail.com

INDLEVERINGSFRISTER

Indlevering af redaktionelt stof og annoncer til næste
blad skal ske senest **den 20. november 2017**.

TRYK

Rabøl A/S
Søndergården 8, 9640 Farsø, Tlf. 9863 1061

Annoncer:

Henvendelse vedr. annoncer til
Pia Lund Hasselgren
Rabøl A/S . Tlf. 9863 1061
e-mail: ferskvand@rabol.dk

Stof til bladet indsendes til redaktionen som e-mail,
på diskette eller CD-ROM. Bladet påtager sig intet
erstatningsansvar som følge af trykfejl i annoncer.
Bladets artikler udtrykker ikke nødvendigvis
foreningens officielle politik.

FORSIDEFOTO: Efterår og vinter nærmer sig, og dermed
er det også blevet tid for trækfugle såvel som stand-
fugle at samles. Her er det svaner, gæs, viber og mange
andre, der gør sig klar til den nye årstid i Korsør Nor.
Nogle trækker syd på, mens andre bare gør sig vinter-
klare i flokke med vemodige "på gensyns toner".

Foto: Viola Nielsen.

B

DANMARK

PP

FERSKVANDSFISKERIBLADET

N.P. Danmarksvej 79
8732 Hovedgård

